

70ste vergadering

Woensdag 16 april 1997

Aanvang 13.00 uur

Voorzitter: Bukman

Tegenwoordig zijn 120 leden, te weten:

Apostolou, Assen, Augusteijn-Esser, Bakker, Beinema, Van den Berg, Biesheuvel, Blaauw, Blauw, Van Blerck-Woerdman, Bolkestein, Van Boxtel, Bremmer, Bukman, Van de Camp, Cherribi, De Cloe, Cornielje, Crone, Dankers, Van Dijke, Dijksma, Dijksman, Dittrich, Van den Doel, Doelman-Pel, Duivesteijn, Fermina, Gabor, Van Gijzel, De Graaf, De Haan, Van Heemskerck Pillis-Duvekot, Van Heemst, Hendriks, Hessing, Hillen, Hoekema, Van der Hoeven, Hofstra, Van Hoof, Hoogervorst, De Hoop Scheffer, Ten Hoopen, Houda, Huys, Jeekel, De Jong, Jorritsma-van Oosten, H.G.J. Kamp, M.M.H. Kamp, Keur, Klein Molekamp, Koekkoek, Korthals, Lambrechts, Lansink, Leers, Liemburg, Van der Linden, Marijnissen, Mateman, Th.A.M. Meijer, Middel, Van Middelkoop, Mulder-van Dam, Van Nieuwenhoven, Nijpels-Hezemans, Noorman-den Uyl, Oedayraj Singh Varma, Oudkerk, Van Oven, Passtoors, Poppe, Rabbae, Rehwinkel, Reitsma, Remkes, Van Rey, Van 't Riet, Rijpstra, Roethof, Van Rooy, Rosenmüller, Rouvoet, Scheltema-de Nie, Schimmel, Schutte, Sipkes, Smits, Stellingwerf, Sterk, Van der Stoel, Swildens-Rozendaal, Terpstra, Van Traa, Ter Veer, Verbugt, Verhagen, Verkerk, Versnel-Schmitz, Visser-van Doorn, Vliegthart, Van der Vlies, M.B. Vos, Voûte-Droste, B.M. de Vries, J.M. de Vries, Wallage, Van Walssem, Van Waning, Weisglas, Van Wingerden, Witteveen-Hevinga, Wolffensperger, Wolters, Woltjer, Ybema, Zijlstra en Van Zuijlen,

en de heren Dijkstal, vice-minister-president, minister van Binnenlandse Zaken, Ritzen, minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, en Van Aartsen, minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Van Traa, Aiking-van Wageningen en Adelmund, wegens bezigheden elders;

Apostolou, Van Nieuwenhoven en Rehwinkel, wegens bezigheden elders, alleen voor de avondvergadering;

Giskes, wegens ziekte.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, toestemming te verlenen tot het houden van een wetgevings- c.q. notaoverleg met stenografisch verslag op:

dinsdag 20 mei 1997:
- van 11.15 uur tot 18.30 uur van de vaste commissie voor Binnenlandse

Zaken over de notitie Kaderwetgebieden (25287).

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Sipkes.

Mevrouw **Sipkes** (GroenLinks): Voorzitter! Amnesty International start vandaag in Nederland het Nederlandse deel van de campagne voor een humaner vluchtelingenbeleid. De kritiek op het huidige beleid is niet mals. Er wordt gesteld dat verschillende regeringen regelmatig uitglijders maken in de wijze waarop meer en meer getracht wordt om vluchtelingen aan de grens weg te houden. Ook Nederland wordt in dit kader genoemd en ook Nederland krijgt van Amnesty International het verwijt dat het mensenrechten schendt waar het gaat om het vluchtelingenbeleid, het toelatingsbeleid.

Voorzitter! Ik krijg graag op zeer korte termijn een reactie van de staatssecretaris van Justitie op deze kritiek van Amnesty International. Ik vraag mij af of de staatssecretaris bereid is gehoor te geven aan de vraag van Amnesty International naar een humaner asielbeleid. Welke initiatieven zal zij daartoe gaan ondernemen?

Het gaat niet alleen om Nederland, want Amnesty International richt zich nadrukkelijk ook op de situatie wereldwijd en dan met name op de situatie in Europa. Ook daar wordt een aantal concrete aanbevelingen gedaan. Daarom wil ik mijn verzoek niet alleen richten tot de staatssecretaris van Justitie, maar ook tot de bewindslieden van Buitenlandse Zaken. Ik wil van hen graag horen welke concrete stappen er genomen zullen worden om op Europees

Voorzitter

niveau, met name ook gericht op de huidige IGC-onderhandelingen en de resultaten daarvan, gehoor te geven aan het verzoek en de oproep van Amnesty International.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Rabbae.

De heer **Rabbae** (GroenLinks): Voorzitter! Het is nu duidelijk dat alle pogingen om Fokker nog van de grond te krijgen, zijn mislukt. In de brief van de minister van Economische Zaken aan de Kamer, waar mijn fractie en de fractie van het CDA om gevraagd hadden, schrijft de minister dat de Staat alle financiële commitments aan Fokker zal staken en nu, gelet op de ontstane situatie, definitief. Dat is voor mijn fractie een reden om een debat hierover aan te gaan met de minister van Economische Zaken en het is een reden voor mij om u te vragen of u bereid bent om daarvoor in de loop van de volgende week tijd in te ruimen.

De **voorzitter**: U wilt naar aanleiding van die brief dus in de loop van de volgende week een debat aangaan met de minister?

De heer **Mateman** (CDA): Voorzitter! De brief is inderdaad geworden wat collega Rabbae en ik ervan hoopten, een brief met enige substantiële inhoud. Wij schuwen niet een parlementair debat over die zaak, mits dat niet bedoeld is als de finale afsluiting van die moeilijke problematiek. Als de heer Rabbae zegt dat het debat kan opleveren dat wij het onderwerp in detail nader zullen gaan bekijken – dat sluit ik niet uit met dit voorstel – dan ben ik geneigd om daarmee akkoord te gaan. Wij zouden er ook in de commissie over kunnen praten. Als hij zegt: een parlementair onderzoek halen wij toch niet, gezien de opstelling van de coalitiepartijen en daarom maar zo snel mogelijk een full-fledged debat, dan kan ik mij die inschatting voorstellen. Ik heb nog steeds enige hoop op de redelijkheid van collega's als de heer Remkes. Ik wil graag een debat, met het openhouden van alle

mogelijkheden. Ik weet niet goed wat dit voorstel inhoudt.

De heer **Remkes** (VVD): Wat mij betreft, is het van tweeën één: ofwel volgende week een debat – dat is dan wat de VVD-fractie betreft ook het afrondend debat – ofwel wij lassen een soort commissieronde in, waarin het accent ligt op het verkrijgen van meer technische informatie. Het afrondende debat zou dan over twee of drie weken kunnen worden gehouden.

De heer **Zijlstra** (PvdA): Ligt het niet meer in de rede om deze brief in de eerste plaats in de commissie aan de orde te stellen? Er kan dan over de procedure worden gesproken. Dat is in dit huis een normale gang van zaken. Vervolgens kan worden bepaald hoe er verder mee zal worden omgegaan.

De **voorzitter**: Ik stel voor, de brief spoedshalve in handen te geven van de commissie. Morgen kan ik bij de regeling van werkzaamheden eventueel een voorstel doen over de verdere afhandeling.

De heer **Rabbae** (GroenLinks): Mijn fractie heeft zich steeds op het standpunt gesteld dat zolang de onderhandelingen aan de gang zijn, geen debat moet worden gehouden, om de onderhandelingen niet te frustreren. De onderhandelingen zijn thans afgelopen. Het doek is definitief gevallen. In de commissie is deze mening door mijn fractie en die van het CDA enkele malen geventileerd en ook door de coalitiefracties. Wij hebben anderhalf jaar gewacht alvorens hierover met de minister te praten en daarom vind ik het volledig legitiem dat hierover een plenair debat wordt gehouden.

De heer **Zijlstra** (PvdA): Dat kan best het resultaat zijn, maar het is toch normaal dat in een procedurevergadering wordt afgesproken hoe wij met brieven van de regering omgaan. De commissie kan vervolgens met een voorstel komen.

De **voorzitter**: De commissie heeft ook het recht en de vrijheid om onmiddellijk een debat te vragen. Het standpunt van de heer Rabbae is helder, maar wij hebben wel te maken met de normale procedures die wij met elkaar zijn overeengekomen. Ik persisteer bij mijn voorstel

dat de commissie zo spoedig mogelijk in procedurevergadering bijeenkomt om een oordeel te geven over de verdere afhandeling van de brief.

De heer **Mateman** (CDA): Als waarnemend voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken zal ik vanmiddag zo snel mogelijk na het debat over de Nederlandse taal, waaraan ik gelukkig moet deelnemen, een procedurevergadering laten uitschrijven.

Overeenkomstig het voorstel van de voorzitter wordt besloten.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het voorstel van wet van de leden Koekkoek en Van Middelkoop houdende verklaring dat er grond bestaat een voorstel in overweging te nemen tot verandering in de Grondwet, strekkende tot opneming van een bepaling over de Nederlandse taal (24431).**

(Zie vergadering van 10 april 1997.)

De algemene beraadslaging wordt hervat.

De **voorzitter**: Ik herinner mij dat de tweede termijn als kort kon worden gezien.

□

De heer **Mateman** (CDA): Voorzitter! Het Nederlands is een taal waarvan een in Nederland woonachtige Amerikaan ooit zei: Deze taal biedt gigantisch veel meer mogelijkheden dan het Engels om je kort en krachtig en compact uit te drukken. Met andere woorden: uw oproep wordt door taalkundigen ondersteund.

Ik dank beide indieners voor hun reactie. De heer Koekkoek heeft een zo gedegen staatsrechtelijk betoog gehouden dat ik zijn partij het advies zou willen geven om, als zij voor de volgende lijst een goede jurist zou zoeken, de heer Koekkoek uit Tilburg op te nemen. De heer Van Middelkoop heeft opmerkingen gemaakt die van een ongelooflijk historisch inzicht getuigen. Hij heeft zich zelfs een dichterlijke vrijheid veroorloofd door de dichter Geerten Gossaert ter sprake te brengen; dat is mij niet ontgaan.